

Σύγχρονη Ορθόδοξη Θεολογία και Περιβάλλον

[Ορθοδοξία / Εκκλησία και Φυσικό Περιβάλλον](#) / [Περιβάλλον - Οικολογία](#)

[Τιμόθεος Παπασταύρου, Θεολόγος](#)

Με την πάροδο του χρόνου και την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και της βιομηχανίας, η οικολογική καταστροφή αυξάνεται με ταχύτατους ρυθμούς, έχοντας ως αποτέλεσμα την καταστροφή της κτίσης λόγω μόλυνσης, αλλά και την παραίτηση του ανθρώπου από την αποστολή που του έχει αναθέσει ο Κύριος.

Επίσης οι άνθρωποι παράκουσαν την εντολή του Θεού «εργάζεσθαι και φυλάσσειν», [69] ενεργώντας αλαζονικά και προβαίνοντας σε υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων της γης για την ικανοποίηση των αναγκών τους. Υπαίτιος αυτού, είναι το κακό που τους έχει διαβάλει, το οποίο φανερώνεται μέσα από την αποκάλυψη του Ιωάννη και ως επιτίμιο έχει την καταστροφή του κόσμου, με σκοπό να κατανοήσουν οι άνθρωποι πως πρέπει να αλλάξουν.

Λόγο των σύγχρονων προβλημάτων η εκκλησία και οι θεολόγοι, πρέπει να βρίσκονται παρόντες και να βοηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο μπορούν για να βρεθεί μια λύση. Η μοναχική Θεοξένη θεώρει πως η σύγχρονη εκκλησία έχει ως

καθήκον της να ψάξει σε βάθος για ποιο λόγο αναπτύχτηκε το κακό που επέφερε τις αλαζονικές και ηγετικές τάσεις στους ανθρώπους. Όταν πλέον βρεθεί η αιτία του κακού, ορθό θα ήταν από την εκκλησία να μην προβεί σε απότομες πράξεις, διότι θα δημιουργηθούν εντάσεις αλλά να προσπαθήσει σταδιακά να παρακινεί τους ανθρώπους να υιοθετήσουν την ασκητική και γεμάτη εγκράτεια ζωή των Αγίων και των πατέρων της εκκλησίας, με σκοπό να διώξουν το οτιδήποτε τους απομακρύνει από τον σκοπό τους και τον δρόμο του Θεού. Τέλος αναφέρει πως οι άνθρωποι εφοδιασμένοι με τις κατάλληλες γνώσεις και την πνευματική αλλαγή που θα έχουν καταφέρει να πραγματοποιήσουν, είναι ικανοί να δώσουν ένα οριστικό τέλος στην οικολογική κρίση, η οποία δεν είναι μόνο υλική αλλά και πνευματική. [70]

Ακολουθως μια σημαντική θεολογική άποψη για την προστασία της φύσης, αναφέρεται στην Θεια Ευχαριστία , «Τα σα εκ των Σων, Σοι προσφέρομεν». Μέσα από αυτή την φράση γίνεται κατανοητό στους πιστούς πως πρέπει να προσφέρουν στον Θεό τα δώρα που τους έχει προσφέρει. Αρχικά μέσω προσφοράς υλικών πραγμάτων, όπως είναι το ψωμί και το κρασί που συμβολίζουν το σώμα και το αίμα του Χριστού και στην συνέχεια διαμέσου των κόπων τους για την διαφύλαξη της ακεραιότητας της φύσεως, επιστρέφουν στον Θεό ότι τους έχει χαρίσει, προσπαθώντας να μην χαθούν οι ισορροπίες στην φύση.

Εκτός από τους πατέρες της εκκλησίας και τους Αγίους που είχαν οικολογική συνείδηση στην εποχή τους, οι εκπρόσωποι την σύγχρονης οικολογικής ηθικής

είναι οι μοναχοί, οι οποίοι σέβονται όσο κανένας άλλος το περιβάλλον και ζουν μια ασκητική και εγκρατής ζωή. Το περιβάλλον για τους μοναχούς αποτελεί έμπνευση και το ομορφότερο δώρο που έκανε ο Θεός στην ανθρωπότητα. Για αυτό τον λόγο δεν υπερεκμεταλεύονται τη φύση αλλά ζουν αρμονικά μαζί της καλλιεργώντας και χρησιμοποιώντας μόνο τα απαραίτητα για την ικανοποίηση των αναγκών τους. Οι μοναχοί μέσα από τις πράξεις τους, έχουν γίνει οι φύλακες του περιβάλλοντος και παράδειγμα προς μίμηση για την οικολογική τους ηθική. [71]

Γίνεται έκδηλο πως οι ορθόδοξοι στην προσπάθειά τους για την προστασία της κτίσης ενεργούν με κάθε τρόπο ώστε να επαναφέρουν την κτίση στην τέλεια κατάσταση που τους την χάρισε ο Θεός, προσπαθώντας παράλληλα να επαναφέρουν τις χαμένες ισορροπίες σε αντίθεση με τους οικολόγους, οι οποίοι λειτουργούν βάση κανόνων για την διάσωση συγκεκριμένων χωρών και ειδών χωρίς να αποσκοπούν στην βελτίωση και την τελειότητα της κτίσης.

Εν κατακλείδι, λόγω της έξαρσης της οικολογικής κρίσης και των οικολογικών καταστροφών που έχουν προκληθεί στον πλανήτη, η εκδήλωση ενδιαφέροντος από το Οικουμενικό Πατριαρχείο ολοένα και αυξάνεται. Με την διοργάνωση οικολογικών σεμιναρίων και συμποσίων, αναλύονται οι ορθόδοξες θεολογικές απόψεις που αφορούν την κτίση και την διάσωση της όπως για παράδειγμα «ο κόσμος είναι κάλος λίαν» ή «ο άνθρωπος είναι κορωνίδα της δημιουργίας», «η πτώση του ανθρώπου επέφερε την φθορά», «με την εν Χριστό ανακαίνιση ο άνθρωπο πρέπει να αλλάξει στάση απέναντι στην κτίση» «και η αποφυγή την κατάχρησης των φυσικών πόρων» [72]. Επίσης αναλύονται σφαιρικά τα οικολογικά προβλήματα και αποφασίζονται ορισμένες λύσεις. Γίνεται σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη της οικολογικής ηθικής από τα μηνύματα και τις ομιλίες του Πατριάρχη.

Αναλυτικότερα στο επόμενο κεφάλαιο γίνεται μια εκτενής αναφορά στο έργο των ορθόδοξων εκκλησιών και στις ενέργειες του Πατριαρχικού θρόνου, και συγκεκριμένα του Οικουμενικού Πατριάρχη, και τονίζονται τα θετικά αποτελέσματα που έχουν επιφέρει στους ανθρώπους και στην κτίση, στην προσπάθειά τους να καταπολεμήσουν την οικολογική κρίση.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

69. Γεν 2:15.

70. Θεοδότα Νάντσου, Μωυσής Κουρουζίδης, Ό.π σελίδες 80 έως 83.

71. Θεοδότα Νάντσου, Μωυσής Κουρουζίδης, Ό.π, σελίδες 87 έως 95.

72. Νικόλαος Κόϊος, Ζητήματα εφαρμοσμένης ηθικής υπό το φως της ορθόδοξης θεολογίας, (υπ. έκδ.), εκδ. Ινστιτούτο «Άγιος Μάξιμος ο γραικός», Αθήνα, σελίδες 43 έως 44.

<http://bit.ly/2sO0E8v>